

Collega fra Helsingør (Ulrik) med Hensyn til to Fabrikker, Krudts- og Baabensfabrikken. Her har nu været en Fabrik etableret i en Række af Aar, og, som sagt, der har været Perioder saa ugunstige for den, at det er forunderligt nok, at Staten ikke har maattet opoffre langt betydeligere Summer, end skeet er. Det er en Kunstanstalt, saaledes troer jeg vist, at Enhver vil betragte den, og den kan ogsaa blive udydet i en anden Retning, naar man blot vil give den Tid til at puste, det tyder Alting paa, idetmindste staaer det saaledes for mig, og jeg skal med Glæde slutte mig til den ærede Landssthingsmand for 9de Kreds, og med ham forsvare den Sag, som vi nu have under Forhandling.

Solberg: Jeg skal blot tillade mig nogle faa Uttringer. Naar den ærede Landssthingsmand, som nu fatté sig, har yttrét, at jeg har sagt, at jeg vilde stemme mod Vædringsforslaget, da tager han aldeles feil, det har jeg aldeles ikke sagt. Jeg har sagt, at hvis jeg skulde komme til den Overbeviisning, at jeg maatte stemme for Lovforslaget, som det foreslaa, saa vilde jeg forvare mig mod en Uttring, som var fremført af den meget ærede første Rigsdagsmand for 3die Kreds (Kierkegaard.) Denne Rigsdagsmand har nu sagt, at jeg har misforstaaet ham; men da han aldeles ikke har udviklet, hvori denne Misforstaaelse bestaaer, kan jeg naturligviis slet ikke svare ham. Der er kun en Uttring, jeg vil tillade mig at indvende noget imod, det er nemlig, at, naar han sammenligner ubetingede Principer med ubetingede Regjeringsformer, da kunne disse to Ting aldeles ikke sammenlignes. Der er vist aldrig nogen fornøftig Mand, der har sagt, at han hylkede ubetingede Regjeringsformer, man kan nok sige, naar man betragter Sagen ganske i sin Almindelighed, hvilken Regjeringsform man synes er den bedste, men en Regjeringsform, som uden Hensyn til Tid, uden Hensyn til Forhold og uden Hensyn til Folkets hele Dannelselse, skal være den ubetinget bedste, den har jeg ikke kendt; heller ikke har jeg nogensinde læst, at nogen Statsmand nogensinde har udtalt en saadan

Sætning. Den ærede Rigsdagsmand for Helsingør (Kirck) har sagt, at det er forunderligt, at Staten ikke har maattet offere endnu meget mere til denne Fabrik (Ja!). Det synes næsten, at disse Udtryk bekræfte, at han ynder de samme Principer, som jeg har fremført (Kirck: Aldeles ikke); thi ellers kan jeg ikke forstaae, hvorledes denne Forundring er begrundet.

Thalbitzer: Jeg skal blot tillade mig at erklære, at jeg slutter mig til, hvad der af min ærede Sidemand til Venstre (Kirck) er udtalt, og jeg skal derfor med Fornøielse stemme for det af den ærede Landssthingsmand for 9de Kreds (Dah) i Udfigt stillede Vædringsforslag.

Kirck: I Anledning af, hvad den næst foregaaende Taler anførte med Hensyn til den Forundring, jeg havde udtalt over, at Staten ikke i sin Tid havde maattet spæde mere til for at holde Fabrikken igang, maa jeg bemærke, at ifald den ærede Taler havde fulgt mig, troer jeg, han let vilde see Grunden dertil; idetmindste troer jeg ikke at have sprunget over det, min Tanke førte mig paa, nemlig at der var Perioder, som vare saa ugunstige for Porcellainsfabrikken med Hensyn til den Bevægelse, der sandt Sted saavel i England og Frankrig som i Preussen, at de concurrerede i saa høi Grad med Fabrikken, at den saa at sige næsten maatte gaae istaae. Det Tilskud, som Staten dengang gav, var forholdsviis ringe, og om en privat Mand skulde have drevet den, kunde det ikke engang siges at være saa stort et Tab, som den private Mand vilde have, og dette viste dog, at der var Folk, der styrede Fabrikken med tilbørlige Indsigt, ligesom det ogsaa nu er tydeligt godtgjort, at der er Folk tilstede, som med al Hlid og Omhu ville sørge for, at den faaer en seierlig Fremgang, og forhaabentlig vil det til den Tid, naar den bliver afhændet — 3 Aar synes jo rigtignok at være en altfor kort Termin, og hellere skulde jeg derfor for mit Bedkommende stemme for 5 Aar, — vise sig, at Fabrikken nok seierlig vil gaae igjennem.